

בית משפט השלום בצפת

תא"מ 12-02-7890 ביטון נ' צפורי

בפני כב' השופטת רבקה איזנברג

שאל ביטון

תובע

נגד

חיים צפורי

נתבע

פסק דין

- 1
2
3 1. בפני תביעה כספית לפיצויים בגין הפרת זכות יוצרים בגין העתקת מאמר התובע העוסק
4 בבריכות נוי (להלן: "המאמר") ופרסומו באתר האינטרנט של הנתבע.
5
6 בכתב התביעה (סעיף 5) נטען כי הנתבע העתיק את המאמר בשיטת "העתק הדבק" מאתר
7 האינטרנט העסקי של התובע אל אתר הנתבע. אולם, בהמשך הסתבר כי המדובר במאמר
8 שפורסם ע"י התובע גם באתר "מאמרים", אתר הפתוח בתנאים הקבועים בו, לשימוש
9 ולהעתקה ע"י הציבור הרחב. התובע טען, כי העתקת המאמר גרמה לירידה במספר
10 הגולשים באתרו ותבע פיצוי סטטוטורי לפי חוק זכויות יוצרים (להלן: "החוק"), ללא
11 הוכחת נזק.
12
13 2. לטענת התובע, המאמר הינו יצירה ספרותית, אשר חלה עליה הגנת זכות יוצרים. התובע
14 טען, כי הנתבע העתיק את המאמר לצורך הצגתו באתר האינטרנט שלו, תוך השמטה
15 מגמתית של חלקים המתחייבים ע"פ תנאי השימוש של אתר "מאמרים" והמעידים על יוצר
16 המאמר. כך לדוגמא המאמר הועתק ללא אזכור לכותב המאמר המקורי. התובע צרף חוות
17 דעת מומחה מטעמו (להלן: "מומחה התובע"), על פיה הושמט מהמאמר שהועתק הקרדיט
18 לכותב המאמר, הקישורים לאתר התובע ואף הושמטו מילים מסוימות מהטקסט ושונה
19 סדר הפסקאות. לטענת מומחה התובע, לכל פרסום בדף אינטרנט קיים קוד מקור הכתוב
20 בשפת HTML ואולם קוד המקור באתר הנתבע אינו קוד המקור התואם והמסופק ע"י אתר
21 מאמרים. מכאן, לטענת מומחה התובע, מתבקשת המסקנה שהנתבע עבר על תנאי ההעתק
22 באתר מאמרים.
23

בית משפט השלום בצפת

תא"מ 12-02-7890 ביטון נ' צפורי

- 1 מומחה התובע ציין את ההבדלים בין 2 קודי המקור באתר הנתבע ובאתר מאמרים וקבע כי
2 אין אפשרות שהנתבע השתמש בגרסת HTML אותה סיפק אתר מאמרים. כן שלל מומחה
3 התובע את האפשרות שהנתבע העתיק את המאמר בשיטת "טקסט פשוט", אשר גם אותה
4 אפשר אתר מאמרים וזאת לאור ההבדלים בין המאמרים בתבליטים ובתווים וכן לאור
5 השמטת פרטים אשר, לטענת מומחה התובע, נועדה לפתור לנתבע את השיבוש שנוצר בעת
6 שהעתיק את המאמר.
7
8 הנתבע לא הכחיש את עצם העתקת המאמר מאתר מאמרים אלא שלטענתו, אין המדובר .3
9 ביצירה מקורית כנדרש בחוק לצורך תחולת ההגנה על זכות יוצרים. בנוסף טען הנתבע כי
10 העתקת המאמר בוצעה בהתאם למגבלות ולתנאים שנקבעו באתר מאמרים.
11
12 הנתבע הגיש חוות דעת מומחה מטעמו (להלן: "מומחה הנתבע"), על פיה לא ניתן היה
13 להעתיק את המאמר כנטען, אלא תוך מילוי התנאים הקבועים באתר מאמרים ובכלים
14 הנמצאים באתר שם. מומחה הנתבע טען כי ניתן היה להעתיק את המאמר רק באמצעות
15 הכפתור המצוי בתחתית הדף באתר מאמרים, עליו מופיע המשפט "פרסם את המאמר".
16 ע"פ חוות דעת מומחה הנתבע, רק באמצעות האפשרויות שהופיעו באתר מאמרים לאחר
17 לחיצה על אותו כפתור ושהינן: העתקת טקסט נקי ולא מעוצב אך כולל את כל המוטיבים
18 של תנאי הפרסום, או העתקת קוד HTML מעוצב הכולל בתוכו את כל התנאים הנדרשים
19 לשם פרסום באתר אחר, ניתן היה להעתיק ולהדביק את המאמר לאתר אחר.
20
21 המומחה ציין כי 2 בדיקות נוספות שערך להעתיק המאמר (באמצעות תכנת גלישה ועיבוד
22 תמלילים), אם באופן שהועתק הדף כולו לרבות חלקי עיצוב וגרפיקה ואם רק להעתיקת
23 טקסט המאמר, ללא כותר וללא הטבלה בסופו, הראו שלא ניתן היה להעתיק את המאמר
24 בצורה זו באופן קריא. המומחה הבהיר כי בבדיקה הראשונה התקבל דף מעוות ובבדיקה
25 השניה הוחסרו שורות מעבר ורווחים.
26
27 מסקנת מומחה הנתבע הינה לפיכך, כי לא ניתן היה להעתיק את המאמר ככתבו וכלשונו
28 "העתק הדבק" כפי שטען התובע, אלא באמצעות ההוראה – הכלים, באתר מאמרים. אילו
29 היה המאמר מועתק בדרך אחרת כאמור, היה צריך לבצע תיקונים והתאמות שניתן היה
30 לזהותם והתובע היה מציינם בכתב התביעה.
31
32 מומחה הנתבע התייחס בחוות דעתו גם לשאלה האם חלה על המאמר הגנת החוק ואולם,
33 סבורתני כי המדובר בשאלה משפטית החורגת מתחום מומחיותו.
34

בית משפט השלום בצפת

תא"מ 12-02-7890 ביטון נ' צפורי

דיון:

4.

לאחר שעיינתי במסמכים שהגישו הצדדים שמעתי את עדות בנו של התובע – עורך המאמר (להלן: "יהונתן"), את עדות הנתבע ואת עדות מומחי הצדדים, שוכנעתי כי דין התביעה להידחות.

בהתאם להלכה הפסוקה ולכלל של "המוציא מחברו עליו הראיה", על התובע החובה להוכיח תביעתו. בהתאם לנטל זה על התובע להוכיח ראש וראשונה את העובדות המשמשות בסיס לתביעתו ואת אחריות הנתבע הנובעת מאותן עובדות.

וראה בהקשר זה רע"א 3646/98 כ.י.ע ובנין נ. מנהל מע"מ פ"ד נז 4 981:

"נטל השכנוע הוא נטל ראיתי מהותי שהוא חלק מדיני הראיות. נטל זה הוא הנטל העיקרי המוטל על בעל דין הנדרש להוכיח את העובדות העומדות ביסוד טענותיו. אי עמידה בנטל זה משמעותה דחיית תביעתו של מי שהנטל מוטל עליו".

במקרה דנן ובהתייחס למהות התביעה, היה על התובע להוכיח כי המאמר חוסה תחת הגדרת זכות יוצרים וכי זכותו הופרה ע"י הנתבע. אף שסבורתני כי על המאמר חלה הגנת זכות יוצרים, הרי משהמאמר פורסם ע"י התובע באתר המאפשר העתקתו ללא כל צורך ברשות המפרסם (ראה בחוות דעת מומחה הנתבע, שלא נסתרה בעניין), ומשהנתבע טען כי העתיקו בהתאם לתנאי האתר, **חל נטל ההוכחה על התובע להוכיח כי הנתבע לא העתיק את המאמר בהתאם לתנאי הרשות**, וראה בעניין זה תא"מ (רשל"צ) 47510-03-11 פי.פי.וי בילינג בע"מ נ. ירון רותם והאזכור שם מתוך ע"א (ת"א) 1987/97:

"בענייננו, טוען הנתבע כי קיבל רשותה של התובעת לעשות שימוש בתוכנה. הנטל להוכיח כי לא ניתנה לנתבע הרשות לעשות שימוש בתוכנה, מוטל על התובעת. בע"א (ת"א) 1987/97 אקו"ם אגודת קומפוזיטורים, מחברים, מול"ים למוזיקה בישראל בע"מ נ. אולמי חאן הדקל בע"מ ואח', [פורסם בבנו] דינים מחוזי כז (1) 99, נפסק כדלקמן:

נטל ההוכחה להראות כי נתקיימו יסודות העילה הקבועה בסעיף 2(3) לחוק זכות יוצרים מוטל על המערער, לרבות בכל הנוגע ליסוד השלילי הנזכר באותו סעיף דהיינו שהצגת היצירה בציבור, נעשתה "בלא הסכמת בעל זכות יוצרים...".

התובע לא הוכיח את הטענה כי הנתבע העתיק את המאמר שלא בהתאם לתנאי אתר מאמרים. חוות דעת מומחה הנתבע ועדותו נמצאו מהימנים בעיני ועל פיהם: כל העתקה בדרך הנטענת שלא ע"פ תנאי אתר מאמרים הייתה יוצרת עוות שהתובע יכול היה להציגו.

בית משפט השלום בצפת

תא"מ 12-02-7890 ביטון נ' צפורי

1
2 התובע אשר ניסה לסתור טענה זו הסתמך על טענה לקודי מקור שונים. אולם, הן מעדות
3 יהונתן והן מעדות מומחה הנתבע עולה כי מדובר בקובץ שנשמר על מחשב התובע ולא
4 הודפס ישירות מתיך אתר האינטרנט של הנתבע. ראה בעדות יהונתן (עמ' 5 שורות 19-20),
5 שם הודה כי לא הדפיס את הקוד ישירות מהאינטרנט וכי הייתה לו בחירה אם לשמור או
6 להדפיס ישר והוא בחר לשמור אותו אליו למחשב.
7
8 מומחה הנתבע אף הוסיף כי הופעת הספרה 2 בכיתוב בתחתית הקוד – נספח ד' לחוות דעת
9 מומחה התובע, מעידה למעשה על שכפול של הקובץ תחת אותה ספרה ולכן: **"משמע**
10 **שהקובץ הזה ייתכן ועובד בדרך כשלהיא ואז נשמר שם"** (עמ' 9 שורות 13-15). לא ברור
11 מדוע בחר יהונתן לשמוע את הקוד במחשב ולא להדפיסו ישר, אז לפחות ניתן היה לראות
12 תאריך מקורי, דבר שהיה מעיד כי לא חלפה תקופה המאפשרת עיבודו או שינויו של הקוד.
13
14 מומחה התובע הודה בחקירתו, כי לא הוציא את הקוד ולפיכך, אין בעדותו כדי להעיד על
15 מהימנות הקוד שהוגש ואשר היווה בסיס להשוואה בחוות דעתו.
16
17 אציין כי חוות דעת מומחה התובע בצירוף הקודים לא הוגשו במצורף לכתב התביעה וגם
18 בעובדה שהתובע בחר להציגם רק בהמשך – לאחר חלוף זמן, כשאין כל תאריך המעיד על
19 מועד הורדת הקוד, אלא רק על הדפסתו ממחשב התובע, יש בה כדי להטיל ספק במהימנות
20 הטענה כי הקוד לא עובד וכי זהו הקוד מאתר הנתבע.
21
22 מומחה הנתבע העיד כי בקובץ HTML ניתן לעבוד עם מעבד תמלילים פשוט ולשמורו תחת
23 אותו שם באותו המחשב לאחר שהודפס ולהדפיס קוד שונה לחלוטין (עמ' 9 שורות 30-32).
24
25 הנה כי כן, משלא הוכח כי מדובר בקוד מאתר הנתבע ומשקיימת אפשרות כי נערכו בו
26 שינויים, אין די בהבדל בין 2 הקודים שהוצגו (ואשר אין ודאות כי אחד מהם הינו קוד אתר
27 הנתבע), כדי להוכיח ברמה של 51% כנדרש במשפט האזרחי, כי הנתבע לא העתיק את
28 המאמר בהתאם לתנאי האתר.
29
30 אם לא די באמור, הרי גם צילום המסך, כפי שצורף כנספח ב' לתצהיר יהונתן, ואף כפי
31 שצורף לסיכומי התובע כלל אינו קריא. לא ניתן לאמת את צילום המסך אל מול הפרסום
32 המקורי באתר התובע, ובכך לעמוד על אי מתן הקרדיט לכותב ו/או אי צירוף הקישורים
33 הרלוונטיים לאתר המקורי, או השמטת ושינוי סדר הפסקאות כנטען.
34

בית משפט השלום בצפת

תא"מ 12-02-7890 ביטון נ' צפורי

1 זאת ועוד, סבורתני כי תצלום המסך חוסה תחת ההגדרה הרחבה בחוק המחשבים תשנ"ה –
2 1995 של "פלט": "נתונים, סימנים, מושגים או הוראות, המופקים, בכל דרך שהיא, על
3 ידי מחשב" וככזה, צריך לעמוד בתנאי הקבילות של סעיף 36 לפקודת הראיות, ולהוכיח
4 שהמוסד נוהג, במהלך ניהולו הרגיל, לערוך רישום של האירוע נושא הרשומה בסמוך
5 להתרחשותו (סעיף 36 (א) (1), ו- "דרך איסוף הנתונים נושא הרשומה ודרך עריכת
6 הרשומה יש בהן כדי להעיד על אמיתות תוכנה של הרשומה" (סעיף 36 (א) (2), ולעניין
7 פלט, לפי סעיף 36 (א) (3) לרבות: "דרך הפקת הרשומה יש בה כדי להעיד על אמינותה"
8 וכן: "המוסד נוקט, באורח סדיר, אמצעי הגנה סבירים מפני חדירה לחומר מחשב ומפני
9 שיבוש בעבודת המחשב".

10

11 מומחה הנתבע העיד כי הנספח שצורף הינו פלט מודפס של הקובץ עצמו ולא פלט מקורי,
12 שאחרת ניתן היה לראות בו גם את הכותרת והתפריטים של תכנת הגלישה לרבות כתובת
13 אתר האינטרנט המשויכת לדף שהודפס (עמ' 9 שורות 15-18).

14

15 משהתובע לא טען ולא הוכיח כי התקיימו התנאים לקבלת צילום המסך ככזה ומשע"פ דעת
16 מומחה הנתבע, לאור העדר הפרטים כאמור, אין המדובר כלל בצילום מסך אלא פלט
17 מודפס, ומשאין חולק שמומחה התובע לא הוא שביצע את צילום המסך, אין משמעות
18 לקביעות מומחה התובע בדבר ההבדלים בין המאמרים.

19

20 אדגיש, כי עיון בצילום המסך באופן שהוגש לא מאפשר לקרוא את האמור בו ואין כל דרך
21 לבדוק את טענת התובע כאילו הושמטו מילים או קישורים וכיו"ב.

22

23 לא ברור מדוע, גם במקרה זה, הסתפק התובע בצילום המסך (לטענתו), הבלתי קריא ונמנע
24 מהדפסת דף האינטרנט במלואו באותו מועד שצילם את המסך.

25

26 לאור האמור: משאין ראיה כי בניגוד לעמדת מומחה הנתבע המדובר בצילום מסך, משאין
27 טענה או ראיה להיות המסמך קביל וכשממילא המסך כלל אינו קריא ולא ניתן לדעת מה
28 נרשם בו (האם לא נרשם הקרדיט המחייב, האם הושמטו קישורים וכן מילים, או האם
29 שונה סדר הפסקאות), לא עמד התובע בנטל ההוכחה להראות שהנתבע העתיק את המאמר
30 שלא ע"פ הרשות שניתנה להעתקה כמפורט באתר מאמרים.

31

32 אדגיש כי שקלתי את העובדה שאיטח, מי שתחזק את אתר הנתבע, לא הגיע להעיד
33 ותצהירו נמשך מן התיק. יחד עם זאת מאחר שהתובע לא הרים את הנטל המוטל עליו

בית משפט השלום בצפת

תא"מ 12-02-7890 ביטון נ' צפורי

- 1 להוכחת הפרת הזכות והעתקת המאמר שלא ע"פ ההיתר שנתן בעת שאפשר פרסום המאמר
2 באתר מאמרים, די בכך כדי להביא לדחיית התביעה.
3
- 4 בהערת אגב אציין, כי משלא נסתרה טענת הנתבע (כלל לא נחקר עליה) כי דרך עיסוקו הינה
6 אספקת אבן ולא שיווק ומכירה של בריכות דגים (אף כי הוא מספק, בין היתר, אבן
5 לבריכות דגים), הרי שלא מצאתי גם כל אינטרס לנתבע שלא לעמוד בתנאי אתר מאמרים.
6 לכאורה אין המדובר כלל בעסקים מתחרים.
7
- 8
- 9 בעניין זה מקובלים עליי הדברים שכתב איטח בהודעת דואר אלקטרוני כבר באותו היום
10 בשעה 16:31 (דבר דואר שצורף כראיה מטעם התובע כנספח ז') ובו נכתב כך: **"יש לציין**
11 **שהעסק "דרך האבן" לא מתעסק בבניית בריכות נוי או הקמתם אלא רק במכירת סלעים**
12 **ואבנים והמטרה הייתה רך ורק להמחיש מה אפשר לעשות מסלעים ואבנים"**. לפיכך, איני
13 סבורה כי לנתבע אינטרס מובהק בהפרת זכויות היוצר. לא סביר בעיני שהנתבע יחפש להפר
14 זכויות קניין רוחני ויעדיף לפרסם תוך נטילת הקרדיט לעצמם משעה שהרווח העשוי
15 לצמוח להם מוטל בספק, ומשעה שפרוסה בפניהם דרך פשוטה, שאינה מצריכה התערבות
16 (כפי שקבע מומחה הנתבע).
- 17
- 18 בסיום פסק הדין ולמעלה מן הצורך אציין, כי אילו היה התובע מצליח להוכיח כי המאמר
7 הועתק שלא ע"פ הרשות שניתנה באתר מאמרים, הרי היה זכאי לפיצוי שכן המדובר
19 במאמר אשר, בניגוד לטענת הנתבע, חלה עליו הגדרת זכות יוצרים. בהתאם להלכה
20 הפסוקה, מאמרים הינם בגדר יצירה ספרותית, גם אם הם מהווים סיכום או תמצית של
21 נתונים ידועים ובלבד שיש בהם רמה מסוימת ואפילו נמוכה, של ביטוי אישי.
22
- 23
- 24 כך לדוגמא נקבע בת"א (חי') 454/07 פורת נ. פ.ד. פסגות סוכנות לביטוח חיים (1997), כי גם
25 מאמרים שהינם סיכום של פסק דין, או תמצית חוק, עונים על דרישת המקוריות, בהיותם
26 פרי מאמץ אישי, גם אם במידה מעטה. באופן דומה נפסק בת"א 2477/02 ד"ר אסף יעקב נ.
27 איתן ענבר ואח' כי גם כאשר מדובר בביטוי אישי ולו ברמה נמוכה המתבטאות בסידור
28 החומר, בחירה במקור כזה או אחר, התייחסות לחומר כזה או אחר, יש בכך די כדי להוות
29 את המקוריות והיצירתיות הנדרשים לצורך הקמת ההגנה. וראה גם ת"א 25108-02-11 לוי
30 נ. קניבסקי.
31
- 32 יחד עם זאת, אילו הייתה מוכחת העתקה ללא רשות, סבורתני כי הסכום הנתבע הינו מופרז
33 ומוגזם. לאור השיקולים שנקבעו בסעיף 56(ב) לחוק כבסיס לפסיקת סכום הפיצוי, ומאחר
34 שמדובר במאמר אחד בלבד, שממילא פורסם ע"י התובע באתר הפתוח להעתקה ללא כל

בית משפט השלום בצפת

תא"מ 12-02-7890 ביטון נ' צפורי

1 צורך בקבלת רשות ומשלא הוכח כי לנתבע צמח רווח כלשהוא בשל ההפרה ומשהמאמר
2 הוסר מייד עם פניית התובע, הרי גם אילו הייתה מוכחת ההפרה לא היה נפסק לתובע פיצוי
3 העולה על 10,000 ₪.

4 לעניין פיצוי ע"פ חוק עשיית עושר ולא במשפט, בכל מקרה לא הוכיח התובע התעשרות של
5 הנתבע כתוצאה מהעתקת המאמר ומימלא, גם לו הייתה מוכחת העתקה בניגוד לתנאי
6 ההיתר, לא היה זכאי לפיכך לפיצוי מכוח חוק זה.

7
8 לסיכום וכמפורט לעיל, לא מצאתי כי הוכחה הפרת זכות יוצרים ע"י הנתבע ולא הוכח כי
9 העתקת המאמר בוצעה שלא בהתאם לרשות שניתנה – תנאי אתר מאמרים!
10 לפיכך אני מורה על דחיית התביעה.

11
12 התובע יישא בהוצאות הנתבע, לרבות שכ"ט עו"ד, בסכום כולל של 5,000 ₪.

13
14
15
16 ניתן היום, ט"ו אדר תשע"ג, 25 פברואר 2013, בהעדר הצדדים.
17

רבקה איזנברג, שופטת

18
19
20
21
22
23
24